

ALFRED JARRY

Süper-Erkek

MUHAMMET ŞENGÖZ çizimleriyle

NOTOS
KİTAP

Alfred Jarry

(1873-1907) Laval doğumlu Fransız oyun yazarı, şair, romancı, felsefeci ve çizer Jarry en çok Übü karakteriyle ve 'Patafizik biliminin kurucusu olarak tanınır. Erken yaşta dehasının pırlıltılarını belli eden Jarry lisedeyken Latince, Yunanca, fizik ve matematikte çok başarılı oldu, aynı zamanda şiirler, oyunlar ve farslar yazdı. Skandal yaratan efsanevi oyunu *Kral Übü* 1896'da prömiyerini yaptı. 1898'de yazdığı ama ölümünden sonra 1911'de yayımlanan *Patafizikçi Doktor Faustroll'un Davranış ve Görüşleri* adlı "neo-bilimsel" romanıyla 'Patafizik bilimini icat etti. Son başyapıtı *Süper-Erkek* 1902'de yayımlandı. Yaşadığı dönemde aykırı fikirleri ve bohem hayat tarzıyla, alametifarıkası olan bisikleti, absent düşkünlüğü ve revolveriyle tanındı. Çağının tüm sanatları, bilimleri ve modalarıyla ilgili olan Jarry hem karakteri hem de eserleriyle doğrudan ya da dolaylı olarak Fütürizm, Kübizm, Dada, Sürrealizm, varoluşçuluk, vahşet tiyatrosu, absürd tiyatro, Oulipo gibi 20. yüzyılın öncü akımlarını etkiledi.

Haldun Bayrı

13 Mart 1961'de İstanbul'da doğdu. 1981'de Galatasaray Lisesi'ni bitirdi. Metis Yayınları'nda editör olarak çalıştı. Halen Fransızcadan çeviriler yapıyor.

Muhammet Şengöz

1964 yılında İzmit'te doğdu. 1987'de Marmara Üniversitesi Grafik Bölümü'nden mezun oldu. Aynı okulda yüksek lisans ve sanatta yeterlik yaptı. Ulusal ve uluslararası karikatür ve baskıresim yarışmalarında 66 ödül kazandı. Uzun yıllar *Özgür Kocaeli* gazetesinde "Çizdimgitti" köşesinde günlük karikatür çizdi. Dört karikatür kitabı var. *Cumhuriyet Kitap* eki, *Notos* ile *Yemek ve Kültür* dergilerine karikatür ve illüstrasyonlar çiziyor. Halen Ayrınsaray Üniversitesi Grafik Tasarımı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapıyor.

Notos Kitap 166

Edebiyat 51

Felsefe

©Notos Kitap Yayınevi, 2018

Le Surmâle: roman moderne

Birinci Basım Nisan 2019

ISBN 978-605-7643-04-9

Sertifika 16343

Editör

Oğuz Tecimen

Kapak Görseli

Muhammet Şengöz

Uygulama

M. Tila Sadık

Notos Kitap Yayıncılık Eğitim Danışmanlık

ve Sanal Hizmetler Tic. Ltd. Şti.

Ömer Avni Mahallesi, Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya Sokak

No: 11/6 Gümüşsuyu, Beyoğlu İstanbul

0212 243 49 07

www.notoskitap.com

Baskı ve Cilt

Optimum Basım

Tevfikbey Mahallesi, Dr. Ali Demir Caddesi

No: 51/1 34295 Küçükçekmece İstanbul

0212 463 71 25

Sertifika 41707

ALFRED JARRY

Süper-Erkek

Modern Roman

Fransızcadan çeviren
Haldun Bayrı

Çizimler
Muhammet Şengöz

İçindekiler

- 11 Editörün Notu
- Süper-Erkek**
- 21 I. Artırmalı Manille Oyunu
39 II. Kalp Ne Solda Ne Sağda
45 III. Dişi Ama Çok Güçlü
61 IV. Bir Kadın Parçası
69 V. On Bin Mil Yarışı
93 VI. Mazeret
101 VII. Sadece Hanımlar
109 VIII. Yumurtacık
115 IX. Theophrastos'un Onca Övdüğü Yerli
125 X. Kimsin Sen, İn misin Cin misin?
129 XI. Ve Fazlası
131 XII. Ey Gazel Bülbülü!
143 XIII. Kadının Keşfi
153 XIV. Aşk Makinesi
- 163 Annie Le Brun • Beklenmedik Bir Kuvvet
171 Alfred Jarry • Patafiziğin Unsurları: Tanım
175 Roger Shattuck • 'Patafizik Nedir?
- 184 Kronoloji

EDİTÖRÜN NOTU

Sanatlarda ve felsefede 19. yüzyıl ile 20. yüzyıl, modern ile modernist arasındaki köprüyü ya da kopuşu işaretleyecek olsak, kuşkusuz bunun mimarı ya da dinamitçisi Alfred Jarry (1873-1907) olurdu. Nitekim Rimbaud'nun “Mutlak modern olunmalı” sözünü her yönüyle üstlenmiştir Jarry. *Fin de siècle*'in sembolizmini, bohem hayat tarzını, dekadanlığını, okültizmini, nihilizmini, anarşizmini benimsemesiyle beraber 19. yüzyıl biliminin, pozitivistizminin, teknolojizminin hem ciddiye alınması hem de nazire ve yergiyle eleştirisi vardır onda. Bu iki hattın birleşimi Jarry'yi bütün 20. yüzyılı –bilinçli veya bilinçsiz– etkileyen 'Patafizigi, “hayali çözümler bilimi”ni icat etmeye götürecektir. Onun bu terime verdiği anlam, kendisinin de ötesine geçerek bilimsel ve sahte-bilimsel, sanatsal ve anti-sanatsal, felsefi ve anti-metafizik bağlamlara yayılacak, onun izinden giden 'Patafizik Koleji'yle birlikte kozmik ve “kozmozomik” bir ilkeler (ve istisnalar) bütünü haline gelecek, hatta gerçek ile sanalın birbirine karışmasıyla hayatın ta kendisi olacaktır. Avangardlar, Fütürizm, Kübizm, Dada, Sürrealizm, varoluşçuluk, vahşet tiyatrosu, absürd tiyatro, Oulipo, kavramsal sanat, hepsi bir şekilde Jarry'den ve onun patafizik edebiyatından beslenir. Üstelik Breton'un dediği gibi, “Jarry'den sonra, uzun zamandır zorunlu görülen

sanat ile hayat arasındaki ayrıma meydan okunmuş ve nihayetinde bu ayrım ilke itibarıyla yok edilmiştir.” Keza ciddiyet ile mizah, gerçek dünya ile hayali dünya, özler ile görünüşler arasındaki ayrımlar da. Hatta Deleuze’e göre, 20. yüzyılda felsefeye damgasını vuran fenomenolojiye giden yolu Jarry açmış, ayrıca Nietzsche ve Heidegger’in felsefede gerçekleştiremediği “metafiziki aşma” tasarısını, Jarry hem metafiziki hem de fiziki şiir ve tekniğin dolayısıyla kat ettiği ’Patafizikle gerçekleştirmiştir.

Jarry lisedeyken Yunanca, Latince, matematik, fizik ve edebiyat alanlarında çok başarılı ve haylaz bir öğrencidir. Arkadaşlarıyla fizik öğretmeni “Ébé Baba” lakaplı Mösyö Héberd’i karikatürleştirip maskara ettiği farşlar ve oyunlar yazar. Liseyi bitirdiğinde Fransa’nın en prestijli yükseköğrenim kurumu ENS’e giriş sınavları için IV. Henri Lisesi’ne kaydolur. Paris’teki bohem hayata kapılmasıyla beraber gevşese de felsefe hocası Bergson’un derslerini ilgiyle izler. ENS’e giriş sınavlarında birkaç kez başarısız oluncaya sanat ve edebiyat dergilerine yazmaya başlar ve sembolist Mercure de France çevresinin salı toplantılarına katılır. Bu sayede dönemin ünlü isimleriyle tanışır: Mallarmé, Valéry, Gide, Gourmont, Rachilde, Apollinaire, Jacob, Bonnard, Terrasse, Rousseau.

Bütün bu birikimle beraber Jarry önce “gelmiş geçmiş tüm groteskler”in kişileşmesi olan Kral Übü figürüyle, sonra ’Patafizik’in temellerini attığı *Patafizikçi Doktor Faustroll*la ve nihayetinde modernliğin sentezini (felsefe-din-bilim-teknik-şiir) yaptığı *Süper-Erkek*’le patafizik spirali ebediyete (kendini deyimiyile “etheriyet”) yaymıştır. Bunları sadece yazmakla kalmamış yaşamında da Übü, Sengle, Emmanuel Dieu, Faustroll, André Marceuil

karakterlerine bürünmüş, onların yaşama, düşünme ve konuşma tarzlarını hayata geçirmiştir. Jarry kendinden sonra gelenleri etkilemekle beraber geriye doğru da bir etki zinciri yaratmıştır. Oulipocuların tabiriyle “öngörerek intihal” olarak bakarsak, onunla beraber *avant la lettre* bir Patafizik tarihi de oluşmuş, sayısız öncül yer almıştır bu neredeyse sonsuz tarihte: Mantık oyunları ve paradokslarla dolu hikâyeleriyle akli tavşan deliğine sokan Lewis Carroll da, bilimleri hayal gücüyle icra ettiği romanlarıyla bilimkurgu üstadı Jules Verne de, atomların “ışıklı ether” içinde hareket ettiğini varsayarak ışık, ses ve elektriğin hareketine dair Newtoncu mekanik fizik modelinde spekülasyonlar yapan Lord Kelvin de, iki veya üç boyutlu Öklid geometrisi yerine çok boyutlu hiperbolik geometriyi geliştiren Bolyai ve Lobaçevski’nin yanı sıra *n*-boyutlu sonsuz uzaylar formüle edebilen eliptik geometrinin kurucusu Riemann da, insanın göklere çıkardığı ne varsa groteskleştirerek yeryüzüne indiren *Gargantua* ve *Pantagruel*’in yazarı Rabelais de, Tanrı’yı kanıtlamaya çalışan ve varlıkları da büyük hiyerarşilerle sistematize eden Ortaçağın mantıkçı-metafizikçileri de, Epikuros’un sadece zorunlu ilkelerle değil aynı zamanda “talih”le (*fortuna*) ve atomların “sapma”sıyla (*clinamen*) işleyen evrenini şiirleştiren Lucretius da, fizik araştırmalarından sonra metafiziği sistemleştiren Aristoteles de, felsefi dünyayı açarak varlığı ikiye bölen diyalektikçi Sokrates de, kaba seslerden dili icat eden ilk insanlar da, Tanrılar katından ateşi çalan Prometheus da... *et ad aeternitatem*. Hayali varsayımların en ucuna gidersek, Tanrı bile daima istisnaların olduğu, çoklu âlemlere açılan sonsuz bir evren tasarlayarak patafizikçilikten nasibini almıştır – Patafizikçi Doktor Faustroll’un tanımıyla:

“TANRI SIFIR İLE SONSUZUN TEĞET NOKTASIDIR.” Ve elbette Ermeni Sophrotatos ve geometrici müridi İbikrates gibi hayali öncüller de yaratmıştır Jarry. En önemlisi de, 'Patafiziğin ruhunun insanlık tarihinde her zaman var olduğunu anlamıştır.

Dolayısıyla yazar, sanatçı, bohem, matematikçi, bilimci, felsefeci yönleriyle son derece karmaşık, deli dâhi bir figür var karşımızda. Ürettiği metinlerde çelişkiler, saçmalıklar, komiklikler kadar mantık, düşünce ve ciddiyet de var. Bu yüzden dilsel olarak bir o kadar zorlayıcı Jarry'nin yazdıkları. Külliyatındaki en önemli metinlerin çoğu Türkçeye çevrilmiş olsa da henüz Jarry'nin eserinin Türkçede bir yankı bulduğunu söylemek zor. Bu bakımdan Türkçeye daha önce kazandırılmış Übü oyunları ve *Faustroll*la beraber son başyapıtı *Süper-Erkek*'i hem Jarry'ye hem de bu birikime yeniden bakma imkânı olarak görebiliriz. Bunun için de hem eseri hem de çevresindeki eleştirel külliyatı anlamlandırmaya yönelik özel bir edisyon hazırladık. Haldun Bayrı'nın Jarry'nin dilinin baroklaştığı yerlerde sadeleştirmeden ama yeri geldiğinde de Türkçenin söyleyiş imkânlarını çalıştırarak usta işi bir çeviriyle kitabı Notos'a önermesiyle başladı süreç. Sonra biz de Fransa'da yayımlanan birçok edisyonu gözden geçirdik. Usta karikatürist TIM'in (Louis Mittelberg) çizimleriyle yayımlanan basımda (Viviane Hamy, 2006) olduğu gibi, biz de metnin türüne uygun çizimler yapabileceğine inandığımız başka bir usta karikatürist Muhammet Şengöz'den kitap için çizimler iste-

dik. Bu kitabın yer aldığı dizide yayımladığımız, Novalis'in metnine Paul Klee'nin çizimlerinin eşlik ettiği *Sais Çıraqları*'nın tasarımı da belirleyici oldu kararımızda. Tabii sadece tasarımıyla değil, eleştirel olarak da tatmin edici bir edisyon olması için ekler hazırladık: okuduğunuz sunuşun hemen sonrasında Jarry'nin Türkçedeki eserleriyle beraber Jarry üzerine yazılmış önemli ve erişilebilir eleştirel kaynakları toparlayan bir kaynakça, kitabın sonunda *Süper-Erkek* üzerine kitap hacminde uzun bir deneme de yazmış olan Annie Le Brun'ün sonsözü, ayrıca Jarry'nin alametifarikası 'Patafizği anlamaya yönelik biri Jarry'e ait, öbürü İngilizcede 'Patafizik metinleri yaygınlaştıran Roger Shattuck'a ait yazılar, son olarak da Jarry'nin yaşamından kesitler sunan ve eserlerini yayımlama sürecini gösteren bir kronoloji.

Şimdi doğrudan *Süper-Erkek*'e bakacak olursak, öncelikle kitabın adına değinmek gerek. Fransızcası *Le Surmâle* (1902). Kuşkusuz Nietzsche'nin "*Übermensch*" (Üst-insan ya da İnsan-ötesi) figürüne bir gönderme (ki Jarry içli dışlı olduğu simbolist Mercure de France çevresinden Henri Albert'in 1898'de yayımlanmaya başlayan Fransızca çevirilerinden tanıyordu Nietzsche'yi). "*Übermensch*" Fransızcaya çoğunlukla "*Surhomme*" olarak çevriliyor, "*homme*" sözcüğünde "insan" kadar "adam" anlamı da var. Bu yüzden daha nötr bir ifadeyle "*Surhumain*" karşılığı da tercih ediliyor. İngilizceye de çeşitli biçimlerde "*Superman*", "*Overman*", "*Superhuman*" olarak çevriliyor. Tabii Nietzsche bu sözcüğü, Jarry'nin de ustalarından olan antik

yergi yazarı Samsatlı Lukianos'tan devşiriyor, ondaysa “*hyperanthropos*”, yani “insanüstü” olarak geçiyor. Nietzsche’de metafizik, evrimci, şiirsel anlamlarıyla epey muğlak olan bu kavram 20. yüzyılda Shaw’un Don Juan efsanesiyle evrimci görüşlerini harmanladığı *Man and Superman*’inden (1903) Krypton gezegeninden gelen DC karakteri Superman’e, Nazilerin ırkçı propagandalarına “Üstün-insan” olarak alet ettiği *Übermensch*’e kadar çeşitli kılıflara giriyor. Jarry’nin yüzyıl dönemecinde, 1902’de yayımladığı *Le Surmâlê*’i bütün bu varyasyonlarla bir şekilde ilişkili olan bir orta terim olarak okuyabiliriz. Ki Haldun Bayrı’nın “Süper-Erkek” çevirisinde “*sur-*” öneki karşılığı tercih ettiği “süper-” de bu bağlamda anlam kazanıyor. İkinci kısımdaki “-*mâlê*” (erkek) ise Jarry’nin “*Surhomme*”daki “*homme*” (insan/adam) sözcüğünün belirsizliğini nazireyle vurgulamasının ürünü.

Bütün bu kavram ağı *Süper-Erkek*’i Nietzscheci bir kitap olarak gösteriyor olabilir ama öyle değil tabii. Bu yalnızca Jarry’nin o dönem revaçta olan kavramları ve fikirleri soğurmasının bir örneği. Zira *Süper-Erkek*’te “insanı aşan” ya da “insanın ötesine geçen” felsefi bir insan modeli değil, daha çok bilim, makineleşme ve teknolojiyle beraber kendi kudretine dair aşırı yanılsamalara kapılan insanın gerek alaycı gerekse karanlık bir resmi sergileniyor. Bununla beraber romanın merkezindeki aşk ve cinsellik de yine Jarry’nin çağının bütün fikirlerini kat eden dehasına özgü bir istihza ve karmaşıklıkta işleniyor. Peki, neden özellikle aşk üzerinden işleniyor bu fikirler? Platon’un *Şölen*’inde olduğu gibi *Eros*, Aşk bütün fikirleri kat eden en yüksek idea olarak düşünebilir. Ama Jarry için aynı zamanda bütün bayağılıkları da kat eden idea o. Demek ki ulvi olan ile süfli olan ancak

aşkta bir araya geliyor. Nitekim anlatıyı da romanın başkarakteri André Marceuil'ün tartışmalara ve bahislere yol açan, aşka dair aforizması ateşliyor: “Aşk önemsiz bir iştir, zira ilanihaye tekrarlanabilir.” Evet, aşk tekrarlanabilmesi itibarıyla mekanikleşir, önemsizleşir belki ama ilanihaye, sonsuza kadar gidebilmesi aşkın potansiyel olarak sonsuzlukla, ebediyetle ilişkisini de gösterir: Aşk insanın kendi sonluluğunu aştığı ya da kendini ölümsüz hissettiği ender imkânlarından biridir. *Süper-Erkek*'te de aşk ve “aşk yapma” fiili hem mekanik ve matematik hem de yaşamsal ve şiirsel haliyle işleniyor. Jarry'nin insanı maddi ya da manevi belli bir öze indirgemek yerine çelişkilerini ve paradokslarını açık tutarak tüm boyutlarıyla göstermeye çalıştığı “modern” tavrının en somut ifadesini okuyoruz böylelikle. Buradan da bir kez daha kitabın altbaşlığına geliyoruz: “*roman moderne*”. En başta andığımız Rimbaud'nun sözünü hatırlayalım: “*Il faut être absolument moderne.*”

Buraya kadar okuduğunuz üzere, şimdilik *Süper-Erkek*'e dair ser verip sır vermedik. Okurunu tam anlamıyla dört gözünü açmaya çağıran bu “modern roman”la *istisnai ve tekil* –patafizik– bir karşılaşma yaşanması dileğiyle...

TÜRKÇEDE ALFRED JARRY

Übü, çev. Asaf Çiyiltepe, İzlem, 1962.

Seçme Eserler (Günler ve Geceler; Sezar-Deccal, Patafizikçi Doktor Faustroll'un Davranış ve Görüşleri), çev. Işık Ergüden, Dost, 2003.

Kral Übü, çev. Şehsuvar Aktaş ve Ayşe Selen, Mitos Boyut, 2004.

Übü: Bütün Yönleriyle Übü Serüveni, çev. Rıza Katı, Yaba, 2004.

Zincire Vurulmuş Übü, çev. Şehsuvar Aktaş ve Ayşe Selen, Mitos Boyut, 2010.

Patafizikçi Doktor Faustroll'un Davranış ve Görüşleri, çev. Işık Ergüden, Sel, 2015.

Günler ve Geceler – Bir Asker Kaçağının Romanı, çev. Işık Ergüden, Sel, 2016.

Sezar-Deccal, çev. Işık Ergüden, Sel, 2017.

ALFRED JARRY ÜSTÜNE

Türkçe

Guillaume Apollinaire, “Alfred Jarry Ateşi”, *İki Kıyımın Averagesi*, çev. Nihan Özyıldırım, Kanat, 2007.

Alastair Brotchie, “Patafizik Koleji Nedir”, *MonoKL 2*, Şubat 2007.

Gilles Deleuze, “Heidegger’in Bilinmeyen Bir Habercisi: Alfred Jarry”, *Kritik ve Klinik*, çev. İnci Uysal, Norgunk, 2007.

Özcan Doğan, “Patafizik”, *Notos 12*, Ekim-Kasım 2008.

Gilles Deleuze, “Jarry, Patafiziği Yaratarak Fenomenolojiye Giden Yolu Açtı”, *Issız Ada ve Diğer Metinler*, çev. Hakan Yücefer ve Ferhat Taylan, Bağlam, 2009.

Ali Artun ve Nur Altınıyıldız Artun, “Paris Dada'nın Atası: Alfred Jarry”, *Dada Kılavuz: 1913-1923 Münib, Zürich, Berlin, Paris*, İletişim, 2018.

İngilizce

Evergreen Review, "What is 'Pataphysics'", 1960.

Christian Bök, *'Pataphysics: The Poetics Of An Imaginary Science*, National Library of Canada, 1997.

Ben Fisher, *Pataphysician's Library: An Exploration of Alfred Jarry's livres pairs*, Liverpool University, 2000.

Jill Fell, *Alfred Jarry*, Reaktion, 2010.

Alastair Brotchie, *Alfred Jarry: A Pataphysical Life*, MIT, 2011.

Andrew Hugill, *'Pataphysics: A Useless Guide*, MIT, 2012.

Fransızca

www.college-de-pataphysique.org

André Breton, *Les Pas perdus*, NRF, 1924.

Rachilde, *Alfred Jarry ou le Surmâle des Lettres*, Grasset, 1928.

André Breton, *Anthologie de l'humour noir*, Sagittaire, 1940.

Annie Le Brun, "Comme c'est petit un éléphant", postface au *Surmâle* d'Alfred Jarry, Ramsay/Pauvert, 1990.

Jean Baudrillard, *Pataphysique*, Sens et Tonka, 2002.

Paul Audi, "Qu'est-ce qu'un 'roman moderne'? Note pour introduire au Surmâle d'Alfred Jarry", *Savoirs et clinique*, 2012/1 (no 15).

Karl Pollin, *Alfred Jarry: L'Expérimentation du singulier*, Rodopi, 2013.

I

ARTIRMALI *MANILLE* OYUNU

“Aşk önemsiz bir iştir, çünkü ilanihaye tekrarlanabilir.”

Herkesin gözü böyle bir saçmalığı ortaya atana doğru çevrildi.

André Marcueil’ün Lurance Şatosu’ndaki misafirleriyle sohbetinde bu akşam söz aşka gelmişti; bin dokuz yüz yirmi yılının bu eylül ayında bile en çok kaçınılması gereken tartışma sıkıcı iş konularıydı; üstelik hanımlar da bulunduğu için, seçilebilecek en iyi konunun aşk olduğu hususunda herkes hemfikirdi.

Kızı Ellen’in eşlik ettiği ünlü Amerikalı dul kimyager William Elson, çok zengin elektrik mühendisi, otomobil ve uçak fabrikatörü Arthur Gough ile karısı, General Sider, Senatör Saint-Jurieu ve Barones Pusice-Euprépie de Saint-Jurieu, Kardinal Romuald, Aktris Henriette Cyne, Doktor Bathybius ve diğerleri.

Bu muhtelif hatırlı şahsiyetler paradoksa doğru bir çaba göstermeksizin ve her biri sadece kendi özgün düşüncesini dile getirerek harcıâlemi tazeleyebilirdi, fakat görgü kuralları, bu zeki ve ünlü insanların lakırdıları-

ALFRED JARRY

Süper-Erkek

Aşk önemsiz bir iştir, çünkü ilanihaye tekrarlanabilir.

Sanatlarda ve felsefede 19. yüzyıl ile 20. yüzyıl, modern ile modernist arasındaki köprüyü ya da kopuşu işaretleyecek olsak, kuşkusuz bunun mimarı ya da dinamitçisi Alfred Jarry olurdu. Nitekim Rimbaud'nun "Mutlak modern olunmalı" sözünü her yönüyle üstlenmiştir o. Avangardlar, Fütürizm, Kübizm, Dada, Sürrealizm, varoluşçuluk, vahşet tiyatrosu, absürd tiyatro, Oulipo, hepsi bir şekilde Jarry'den ve 'Patafizik edebiyatından beslenir.

1902'de yüzyıl dönemecinde yayımlanan **Süper-Erkek**'te Jarry bugün de bilim ve teknolojiyle güncelliğini koruyan "insanın kendini aşması" fikrinden yola çıkıyor. Ama bu fikrin felsefi ve bilimsel yönüyle yetinmiyor, erotik bağlama da taşıyor onu. Jarry bu unutulmaz "modern roman"da, insanın kendini aşarak sonsuzluğa uzanma potansiyelini açığa çıkaran aşk ve "aşk yapma" filini hem mekanik hem de şiirsel haliyle işliyor.

Fransızcadan çeviren **Haldun Bayrı**

ISBN 978-605-7643-04-9

9 786057 643049

28 TL

